

עת"א 11779/08/17 - יבגני גרישמן נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עת"א 11779-08-17 גרשמן(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני: כב' ס. הנשיאה השופט יורם צלקובניק

העותר יבגני גרישמן ע"י ב"כ עו"ד א' בן נתן

נגד

המשיבים

1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים

2. מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד מ' אלעמור ועו"ד א' מלכה

החלטה

העותר מרצה עונש מאסר של שלוש שנים, בגין עבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות, ומועד שחרורו מן המאסר יחול בחודש מרץ 2018. העותר מרצה תקופת מאסר רביעית, ולחובתו הרשעות בתחומי עבירה שונים.

עניינה של העתירה, לאפשר לעותר להשתתף בטקס עליה לתורה של בנו, בר המצווה, העתיד להתקיים ביום 10.8.2017, בבית כנסת, באשקלון.

המשיבים מתנגדים לקבלת העתירה, בהתבסס על החלטת מפקד מחוז דרום בשירות בתי הסוהר, לפיה אינו מאשר את יציאתו של העותר לחופשה חריגה, וזאת בהתבסס על נתונים שהוצגו בפניו על ידי קצין ניהול אסירים מחוז דרום, לפיהם קיים לגבי העותר מידע מודיעיני "שלילי רב במהלך המאסר"; העדר המלצה של גורמי בית הסוהר וחטמ"ן, "לאור מעורבות שלילית ענפה הן מתוך הכלא והן מחוצה לו"; עוד צוין, כי הכלא בו שוהה העותר מציע כחלופה הוצאת האסיר בליווי לבית הכנסת, ואולם חטמ"ן מתנגדים לכך וכי העותר מוגדר "כנופייטי ב".

בעתירה כנגד החלטת מפקד המחוז (שאינה נתמכת בתצהיר), נטען, כי העותר המסווג בקטגוריה א' ואינו משולב בסבב חופשות, הגיש בקשתו לחופשה חריגה לפני כחודשיים ימים; במהלך התקופה, עמד בקשר עם מנהל בית הסוהר "אשל", בו הוא מרצה את מאסרו, ומנהל בית הסוהר הציע לו לצמצם את בקשתו ליציאה לטקס בליווי שב"ס, ואף לפני כשבועיים ביקש כי העותר יערוך רשימה של האורחים הצפויים להשתתף בטקס; בעקבות כך, הכין העותר רשימה של 23 מוזמנים בגירים, נעדרי עבר פלילי, שחלקם אף מבקרים את העותר בכלא. עוד צוין, כי לא צפויים להשתתף בטקס יותר מעשרה ילדים. בנסיבות אלה, רבה הייתה הפתעתו של העותר כשבקשתו נענתה בשלילה.

בעתירה עמד העותר על כך, כי טקס העלייה למצוות הינו טקס ייחודי ובעל חשיבות רבה וכי העותר צמצם את בקשתו

עמוד 1

לאירוע בבית כנסת ולא באולם שמחות, ואף הסכים, לחלופין, לצאת לטקס בליווי סוהרים ואולם גם לכך נענה בשלילה. עוד נטען, כי מרבית המידע העומד כנגד העותר הינו ישן יחסית, רובו משנת 2015, והמידע העומד נגדו בשנים 2016-2017 הינו כללי ואינו קונקרטי.

עוד טוען ב"כ העותר, כי במקרים לא מועטים שנדונו בפסיקה, התירו בתי המשפט השתתפות של אסירים באירועים משפחתיים חשובים, וכך אף לאסירים המרצים תקופות מאסר ממושכות ואף כאלה שעומד נגדם מידע מודיעיני. בעניין זה מפנה ב"כ העותר לרע"ב 3054/17 איסי חנוכיב נ' שב"ס ומשטרת ישראל (ניתן ביום 9.4.2017), בו נקבע כי המבקש, אסיר המרצה עונש של 10 שנות מאסר, המצוי בשנה האחרונה למאסרו, יוכל להשתתף בחגיגת בר מצווה ובת המצווה של בנו ובתו, בליווי שלושה מפקחים, למשך מספר שעות, וזאת חרף כך שהיה קיים מידע מודיעיני כנגד אותו מבקש שבעקבותיו הופסקו בעבר ציאותיו לחופשה.

כידוע, לא עומדת לאסיר זכות קנויה לצאת לחופשה והעניין מסור לשיקול דעתו של הגורם המוסמך בשב"ס לאחר בחינת צרכי ההגנה על שלום הציבור, נוכח המסוכנות הנשקפת, ומנגד, שקילת צרכים אנושיים ורווחתו של האסיר (רע"ב 5661/09 שרון פריניאן נ' שירות בתי הסוהר, 30.7.2009).

בענייננו, מסווג העותר בקטגוריה א' ועל פי פקודת נציבות 04.40.00, מדובר בקטגוריה של "אסירים שאין להוציאם לחופשה משיקולים של סכנה לשלום הציבור או לביטחון המדינה" (פרק ב, סעיף יא); לאסיר המסווג בקטגוריה זו "תינתן חופשה רק מטעמים מיוחדים, ורק באישור מפקד המחוז" (פרק ב, סעיף ז).

החומר המודיעיני העומד כנגד העותר מעלה תמונה קשה של מסוכנות, והצטברות המידע מובילה למסקנה, כי גם אם התנהגותו הגלויה של העותר בתוך הכלא סבירה על פניה, הרי שאין בהתנהגות הנחזית, כדי להטות את הכף ולהוביל לקביעה כי חוות הדעת של חטמ"ן ומשטרת ישראל אינן מבוססות. התרת יציאתו של העותר לאירוע רב משתתפים - וקיים מידע כי בין המשתתפים שנמנו על ידי העותר מצויים גם גורמים שליליים - עשויה להוות סיכון נוכח השפעת מעורבותו השלילית של העותר מחוץ למתקן הכליאה.

גם אם נכונה העובדה הנטענת כי מנהל מתקן הכליאה בו שוהה העותר, "אותת" לעותר כי נשקף סיכוי ממשי כי יותר לו להשתתף בטקס העלייה למצוות, הרי שאין שיקול דעתו של מפקד בית הסוהר מחליפה את שיקול דעתו של מפקד המחוז, כמפורט בפקודת הנציבות, ולא עומדת לעותר בעניין זה טענת הסתמכות (בעניין זה, רע"ב 5947/08 מדינת ישראל נ' שלומי בסה, 14.7.2008, פסקה 6).

אכן, קיימים מקרים בהם הותר לאסירים לצאת לאירועים משפחתיים חרף רקע עברייני מכביד, עם זאת, צוין בעניינינו של חנוכיב שהוזכר לעיל, על ידי ב"כ המשיבים, כי אסיר זה היה מסווג בקטגוריה שונה וקלה מזו של העותר שבפנינו, ואין לגזור גזירה שווה, בהכרח, מהחלטה המתקבלת בעניינו של אסיר אחד, על עניינו של חברו.

ערכאה זו, אינה מחליפה את שיקול הדעת המסור לגורם המוסמך והמקצועי בשב"ס. אין למצוא בהחלטת מפקד המחוז חוסר סבירות, בהתבסס על המידע והנתונים שעמדו בפניו ביחס לעותר ואף ההחלטה שלא להקצות משאבים וכוחות לצורך ליווי של האסיר, אינה חורגת ממתחם שיקול הדעת הראוי. עוד יש לציין, כי במעמד הדיון דחה העותר אפשרות לקיים את טקס העלייה לתורה בצורה מכובדת, בתוך מתחם הכליאה עצמו.

נוכח האמור, נדחית העתירה.

ניתנה היום, ט"ז אב תשע"ז, 08 אוגוסט 2017, בהעדר הצדדים ויועבר לצדדים.

יורם צלקובניק, שופט